

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntahistorian laitos	
Tekijä-Författare-Author Salmivaara, Anna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Oikeutta ilman rangaistuksia? Uhrien näkökulma totuuden ja oikeuden politiikkaan Chilessä 1990-1993			
Oppiaine-Läroämne-Subject Poliittinen historia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2006-05-02	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 108 s., 11 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksessa tarkastellaan uhrien näkökulmaa lähimenneisyyden ihmisoikeusloukkauksien käsittelyyn. Viimeisten vuosikymmenten aikana totuuskomissiot sekä anteeksipyyntö ja erilaiset korvaukset ovat yleistyneet menneiden vääryyksien korjaamisessa. Ne on esitetty perinteisestä rankaisemiseen perustuvasta oikeudesta poikkeavana restoratiivisena eli korjaavana oikeuden muotona.</p> <p>Tutkimuksessa kuvataan, mistä korjaavassa oikeudessa on kysymys. Toinen tavoite on tutkia Chilen tapauksen kohdalla kadonneiden omaisista muodostuvan Agrupacion de Familiares de Detenidos Desaparecidos –järjestön suhtautumista maassa vuosina 1990-1993 harjoitettuun totuuden ja oikeuden politiikkaan ja korjaavan oikeuden aloitteisiin.</p> <p>Työssä on käytetty korjaavaa oikeutta käsittelevää tutkimuskirjallisuutta, esimerkiksi Martha Minown, José Zalaquettin ja Jaime Malamud-Gotin ajatuksia. AFDD:n osalta lähteinä on käytetty järjestön vuosikertomuksia, lehdistökirjoittelua sekä järjestön johtajien haastatteluja.</p> <p>Totuuskomissiot syntyivät kylmän sodan päättymiseen liittyneessä siirtymävaiheen oikeuden toisessa vaiheessa Latinalaisessa Amerikassa, jossa sotilashallinnot olivat perustaneet repressiivisen politiikkansa ihmisoikeusloukkausten salaamiselle. Totuuskomissioiden lopullinen suosio johtui siitä, että oikeudenkäyntien järjestäminen osoittautui monella tavalla ongelmalliseksi. Syyllisten rankaiseminen voi vaarantaa vielä heikon demokratian.</p> <p>Pinochet oli suojannut sotilaiden aseman armahduslailla, ja uusi demokraattinen hallitus luopui armahduslain kumoamisesta poliittisesti mahdottomana. Totuuskomission, julkisen anteeksipyyntö ja muun symbolisen sekä aineellisen korvauksen keinoin pyrittiin korjaamaan uhrien ja näiden omaisten kärsimä vahinko, tunnustamaan heille tehty vääryys. Toisaalta korostettiin myös koko yhteiskunnalle aiheutetun vahingon korjaamista ja sovintoa.</p> <p>Korjaavan oikeuden kaksi oluttuvuutta ovat uhrikeskeisyys ja sovinnon tavoittelu syyllisten rankaisemisen sijaan. Uhrikeskeisen oikeuden kaksi komponenttia ovat totuus ja korvaukset, joiden yhteinen merkitys on vahingon tunnustaminen ja uhrien omanarvontunteen nostaminen.</p> <p>Korjaavassa oikeudessa tärkein tavoite on rauha.</p> <p>AFDD oli tyytyväinen totuuskomission ja korvausten tekemään tunnustukseen ja vahingon korvaamiseen. Se ei kuitenkaan riittänyt. AFDD vaati jatkuvasti oikeudenkäyntejä. Sen asenteen ymmärtäminen pelkkänä kostonhimona olisi kuitenkin yksinkertaistamista. AFDD vaati oikeudenkäyntejä myös siksi, että totuuskomissio ei tuonut totuutta kadonneiden olinpaikasta. Syyllisten rankaiseminen tekisi kadonneille ja uhreille oikeutta. Kolmas syy ajaa oikeudenkäyntejä oli tulevien rikosten estäminen. AFDD:n asenteen taustalla vaikutti se että taistelusta totuuden, oikeuden ja paremman tulevaisuuden puolesta oli tullut merkittävä osa AFDD:n jäsenten itseymmärrystä.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords totuuskomissiot ihmisoikeuspolitiikka - Chile - 1990-luku ihmisoikeusloukkaukset - Latinalainen Amerikka			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			